

DA SE PODSETIMO

Renesansa se javila početkom XV veka u Firenci, i brzo se širi po celoj Italiji i severozapadnim delovima Evrope.

Umetnici renesanse podstrek nalaze u antičkoj umetnosti, i žele da je nadiđu.

Pored hrišćanskih tema koje se donekle zadržavaju, značajan motiv na umetničkom delu postaje čovek i svakodnevni život.

Odnos društva prema umetniku se menja.

Naručiocima više nisu crkve već i mecena (Mediči).

Renesansa (ponovno rođenje) je ponovno otkriće grčko-rimske antike, njeno ponovno rođenje.

Pored likovne umetnosti u Renesansi značajnu ulogu imaju i književna dela. U tekstovima, bilo da se radi o književnosti ili o filozofiji, osnovna tema razmišljanja je čovek, nasuprot srednjevekovnim tekstovima. Zbog vere pisaca i filozofa u veličinu i značaj čoveka zovemo ih humanistima, a njihove ideje humanizam.

ĐORĐONE

- Pravo ime Giorgio da Castelfranco
- Rođen 1477. u Castelfranco, Veneto
- Umro oko 1510. u Veneciji, od kuge
- O životu mu se malo zna, a sa sigurnošću se može utvrditi da je bio učenik Giovannija Bellinija a posle učitelj Tiziana
- Nešto podataka o njemu donosi nam Vazari

ĐORĐONE

- Samo jedno delo potpisano, a kako je umro mlad neka dela je završio Ticijan
- Đorđone označava prelaz iz rane u visoku renesansu
- Začetnik je novog shvatanja i poimanja u slikarstvu.

Đorđone (1477- 1510.)

Oluja, 1505. Najpoznatija slika
Mali format

Vide se sve bitne karakteristike
njegovog slikarstva:

Oblici su dati bojom i mekano
modelovani

Likovi su dati u pejzažu u
prednjem planu izolovani od
nas, ravnodušni, izdvojeni od
onog što se događa, od samog
pejzaža gde upravo treba da
izbije oluja, oni su zapravo svet
za sebe

- Boju pretvara u glavno sredstvo izraza i raskida s linijom kao obveznim sredstvom za oblikovanje likova i formi

Giorgione, *Mojsijeva kušnja vatrom*, 1495-96.

- Nadilazi svaki crtački element isticanjem tople boje koja je prožeta svetlom i sfumatom.
- Mekim potezom četke stvara hromatske mase koje formiraju oblike
- Ovim je izvršio bitan uticaj na Ticiano i čitav niz kasnijih majstora

Giorgione, Sv. porodica, 1500.

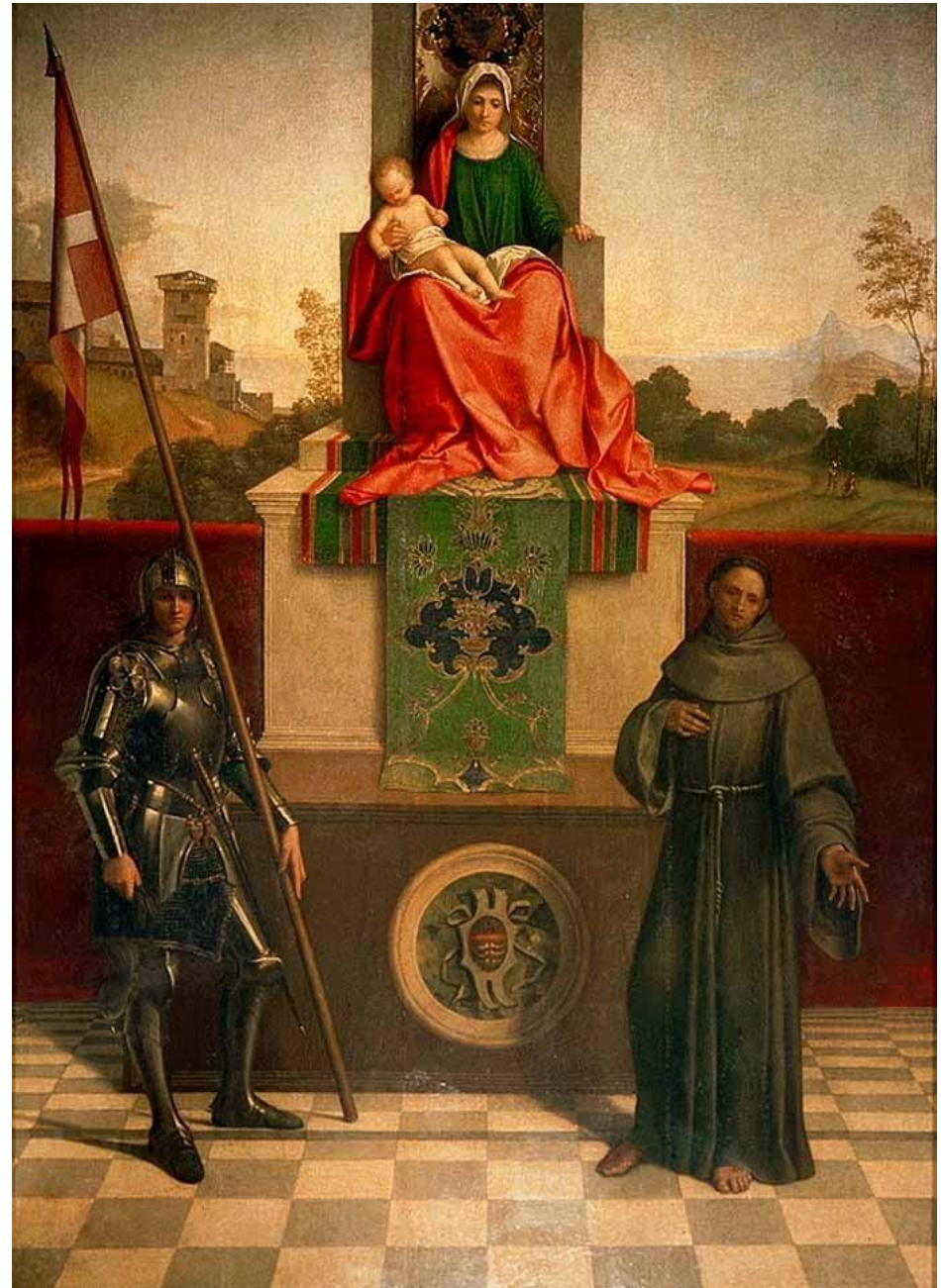
ĐORĐONE

Madonna di Castelfranco,
1504.

Belinijevski tip prikaza Bogorodice
na visokom tronu.

Tretira je s većim bogatstvom boje i
dubinom tonova.

Madonna di telfranco,1504.

Đordone

3 lika, starac, zreli muškarac i mladić simbolizuju pojedine faze razvoja kulture u traženju spoznaje.

Starac predstavlja teologiju i srednji vijek,

Zreli muškarac u orijentalnoj odeći predstavlja aristotelizam

Mladić koji u zanosu promatra prirodu oko sebe i beleži opažanja je renesansni čovek

Tri filozofa, Beč

ĐORĐONE

Judita

Isti koncept univerzalne lepote
kakav je vidljiv i na Usnuloj Veneri

Đordžone, Poklanjanje pastira

Gospa, Sv. Ante Padovanski i Sv. Roko, 1510.

Đorđone,
*Portret
muškarca*

Giorgione,
Portret mladića

Portreti ostavljaju dubok
utisak

Izvedeni mekim
potezima četke i blagim
bojama

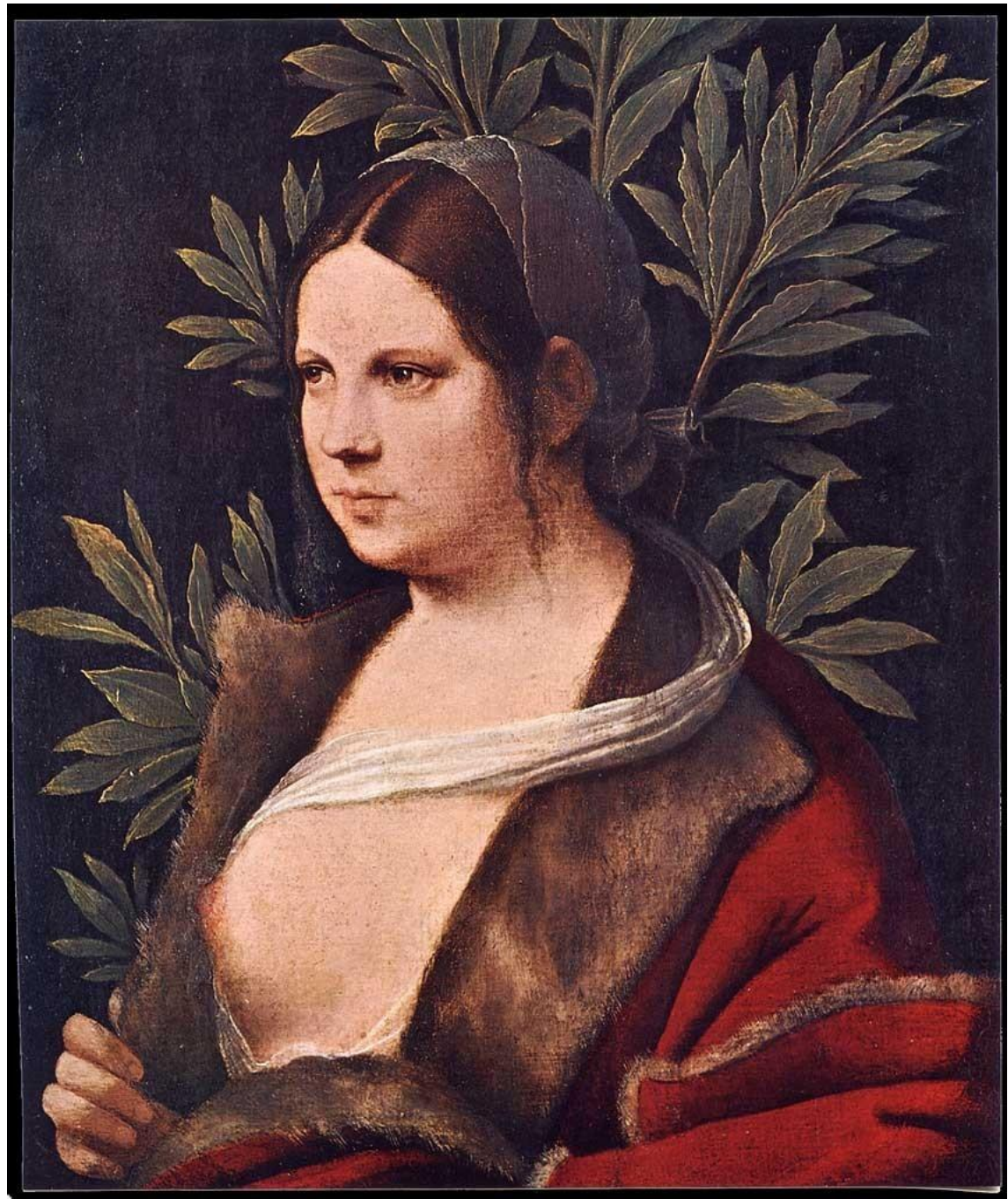
Kod većine njegovih
likova vidi se izražajnost
melanholije i čežnje

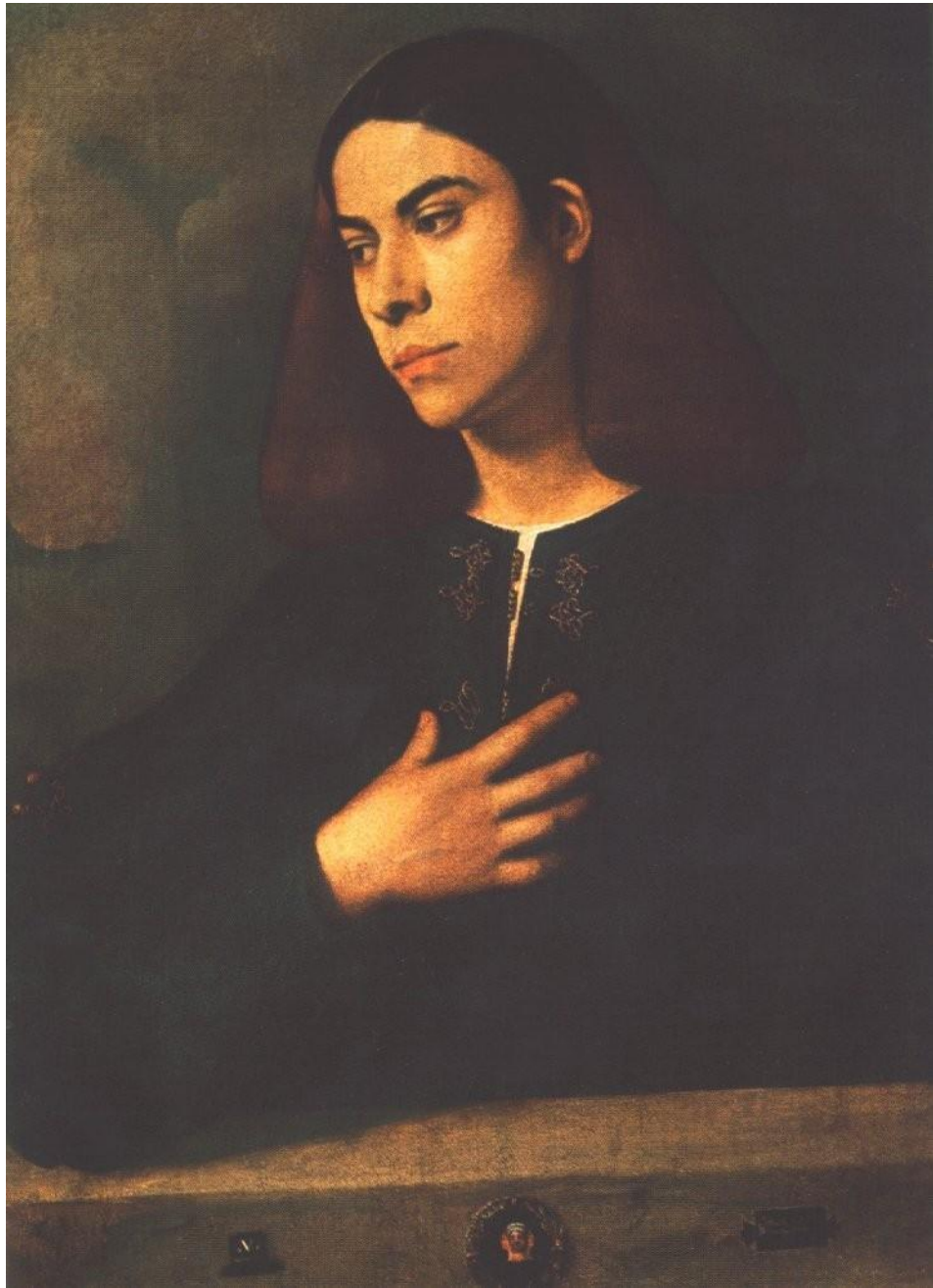
Usnula Venera, oko 1510

Laura,
1506.

Koncert, 1511.

Bogorodica s
Detetom

Giorgione,
Autoportret

Đordone, Orfej i Euridika

Đorđone

Koncert u polju

Likovi u pejzažu
Čitava atmosfera
uspavana

Nijedan lik nas ne
gleda u oči pa se time
samo naglašava
izdvojenost likova i
njihova zatvorenost u
vlastiti svijet

TIZIANO VECELLIO

(1488/90 -1576.)

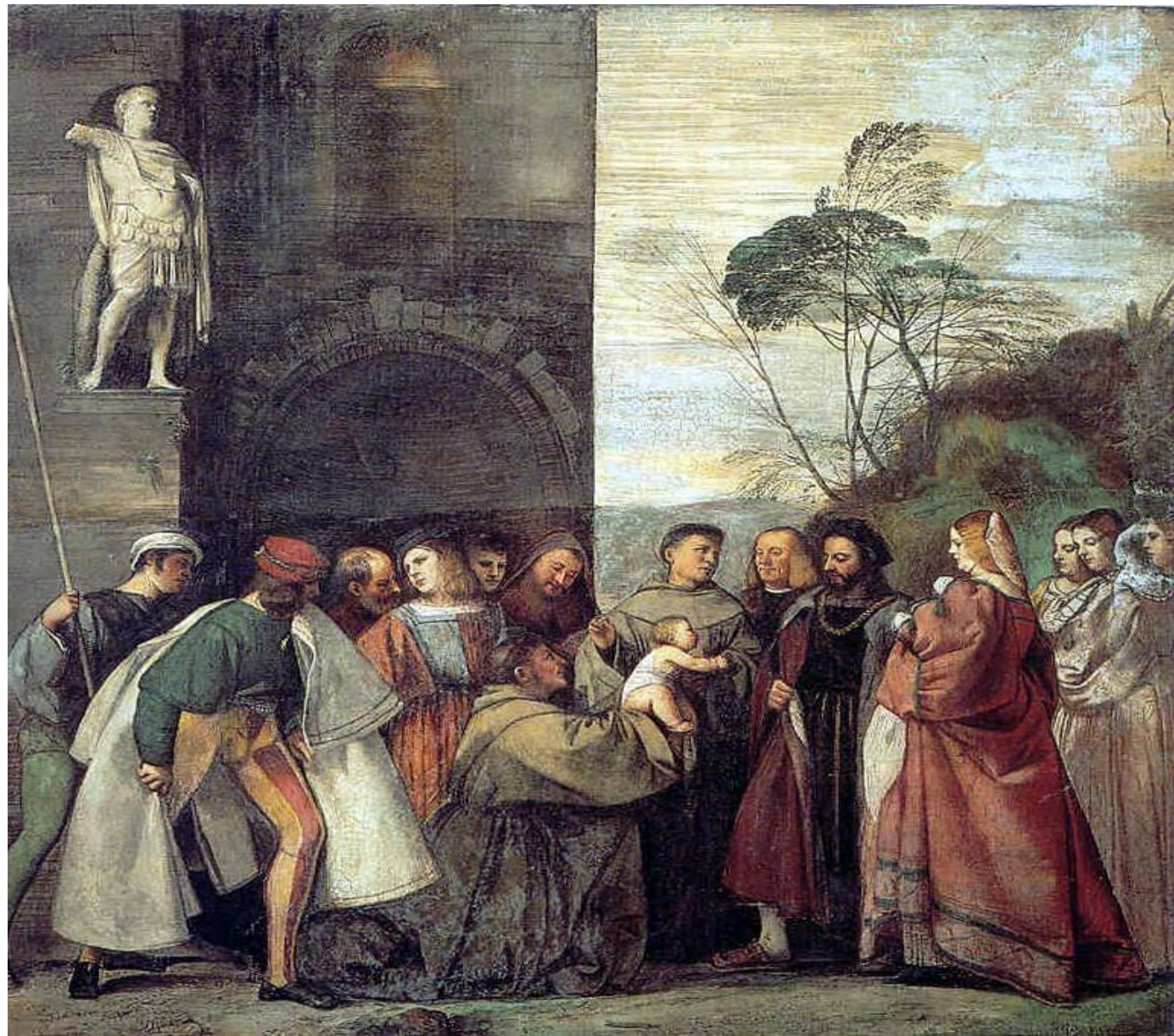
Ticijan

- **Portret muškarca, 1508-10.**
- Taktilnost odeće

Ticijan

Čudo s novorođenčtom,
1511.

Sv. Sebastijan, iz crkve
S.M.della Salute, 1510.

Tizian

- Giorgioneovskom psihološkom atmosferom prožeta je i slika **Alegorija triju životnih dobi**, 1511/12

- Tizian je već sposoban podčiniti ljudsku figuru živoj i neusiljenoj konstrukciji, slobodnom slikarskom obradom

- Izvanredan je dio pejzaža koji se prostire duboko u središte scene, dok se na desnoj strani gomilaju meki i osvjetljeni oblaci

- I ovdje se pejzaž osjeća kao pratnja osnovne teme posvećene ljudima i na taj način postaje fantastična projekcija

Ticijan

**Noli me tangere,
1511-12.**

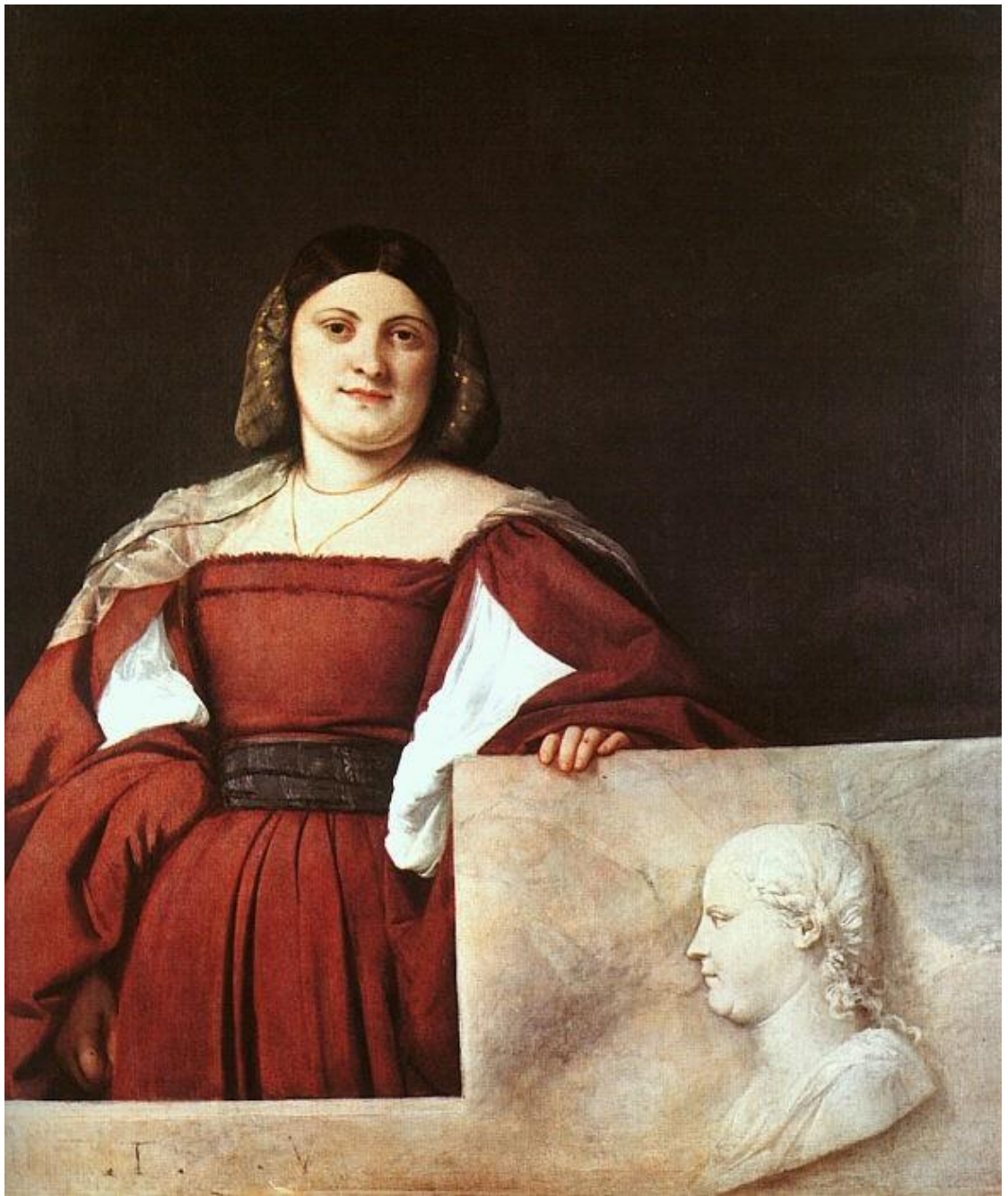
Sveta porodica

1517-18.

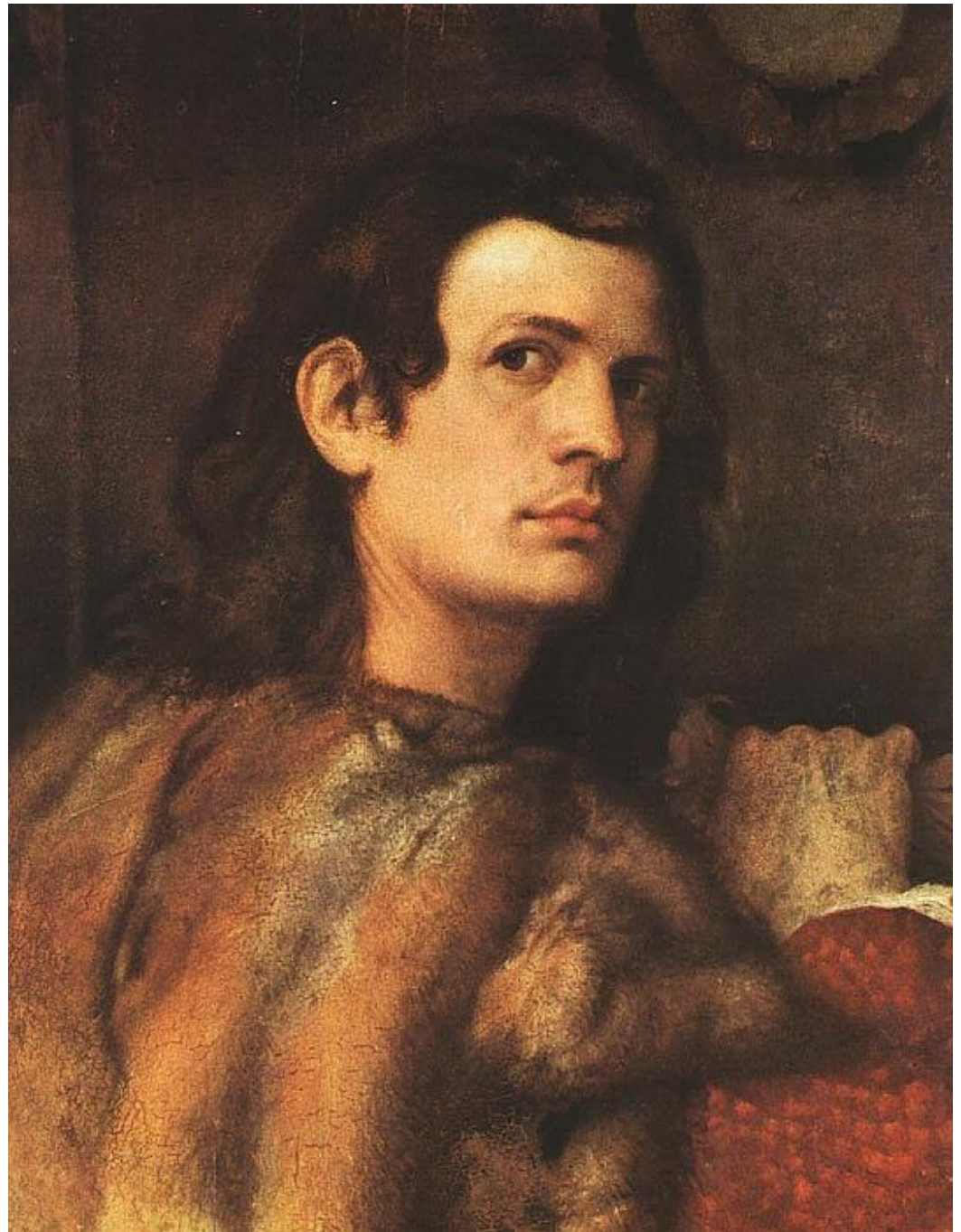

Portret Schiavone,
1508-10.

Tizian

- **Portret,**
1512-13.
- Sjajan
portretist
- S
posebno
lakoćom
prikazuje
krzno

Tizian

- **Flora, 1515.**
Uffizi
- Kolorist
- Putenost,
senzualnost
njegovih
ženskih likova

- **Dvije Afrodite – Afrodita pandemos i Afrodita urania (*Zemaljska i Nebeska ljubav*)**
- Vrhunac Tiziano-giorgioneovskog trenutka
- I ovdje pejzaž ima ulogu psihološkog rasvjetljavanja likova
- 2 ženska lika koja sjede na sarkofagu izbačena su u 1. plan
- S lijeve strane zadnje zrake sunca rasvjetljavaju kulu u daljini, dok s desna imamo prikaz sela, drveća i jezera
- U Tiziana kromatski oblici ponovno rađaju ideal klasične ljepote, te na tom djelu kroz klasicizam dosežu izvanrednu živost: skladni široki ritam, forma je konstruirana čistim tonovima
- U ovom djelu Tizian je ponudio posljednje Giorgioneovo utjecaje, sistematizirane u jedan svijet klasično shvaćenih likova koje će kasnije napuštati

Ticijan

Uspenje Bogorodice

Ticijan

Bahanalije, 1518-23.

Ticijan

**Bachus i Arijadna,
1522-23.**

Profana ljubav,
1514-15.

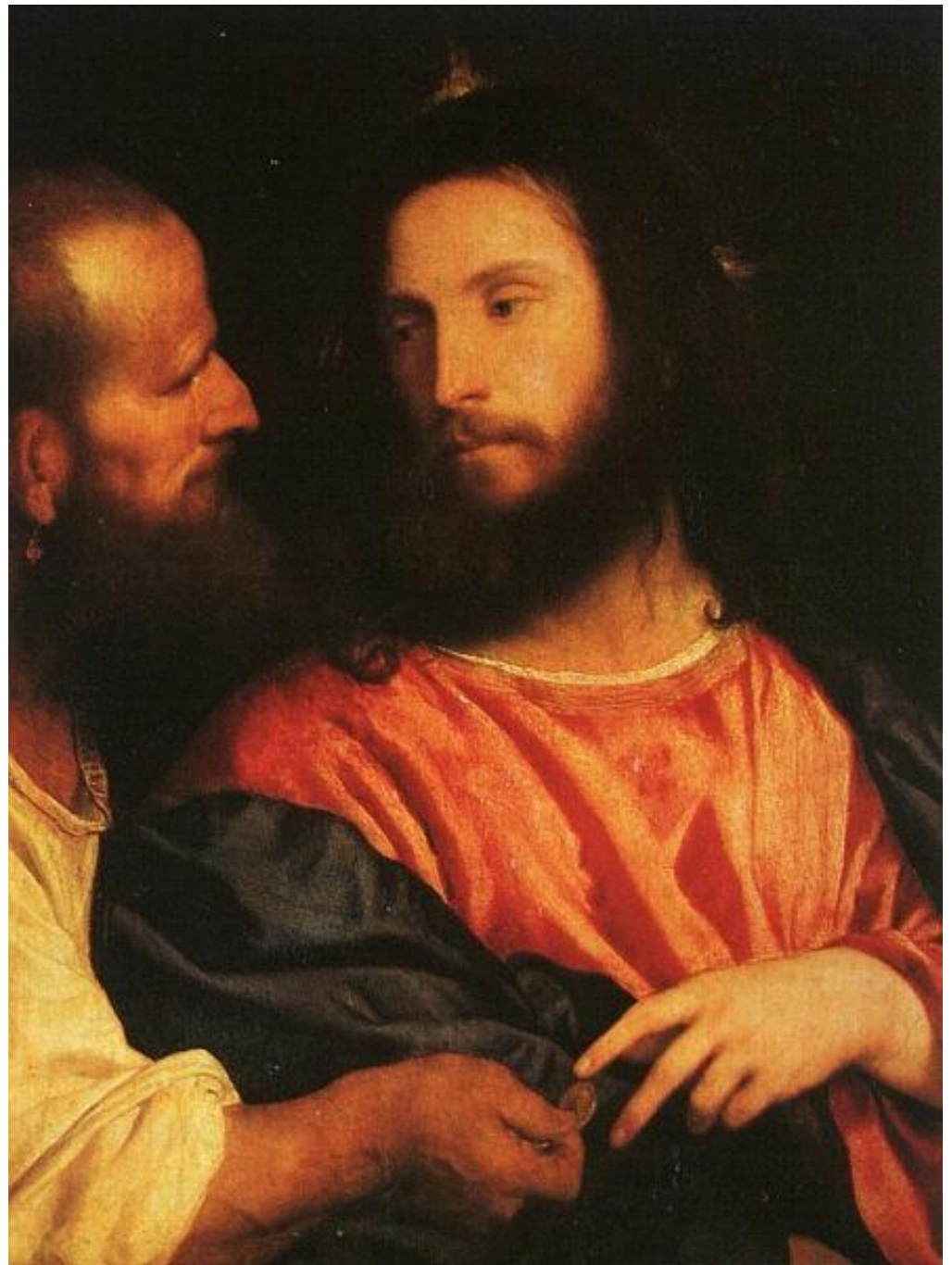
Lukrecijino
samoubistvo,
1515.

1515-20.

Poreski novčić,
1516-18.

Tizian

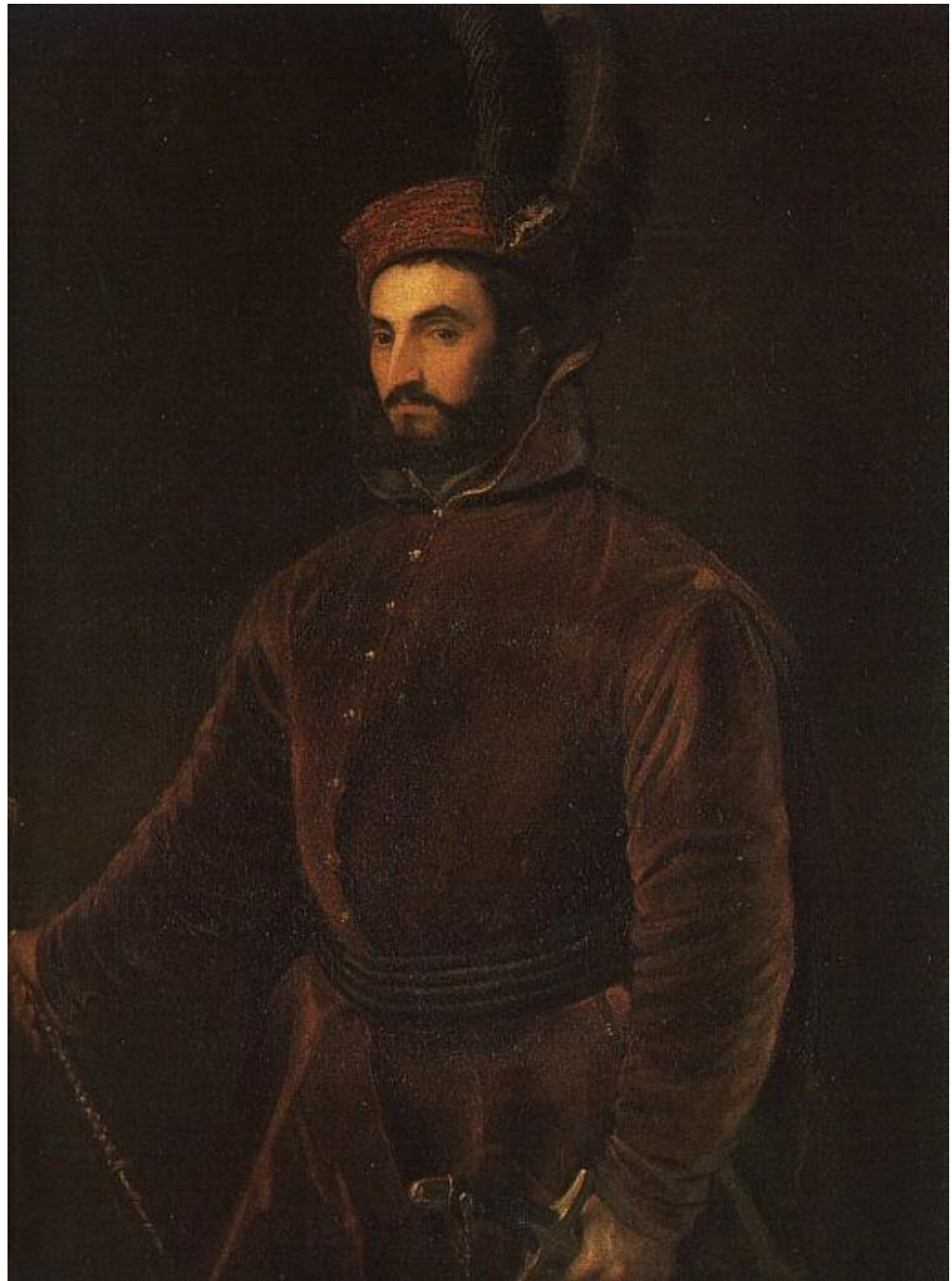
Sveti razgovor

1526., Pala Pesaro, Frari

Ticijan

- ***Portret kardinala Ippolita de Medici, 1532-34, Pitti***
- Sve se manje zanima za čoveka kao osobu već više kao simbol društvenog sloja

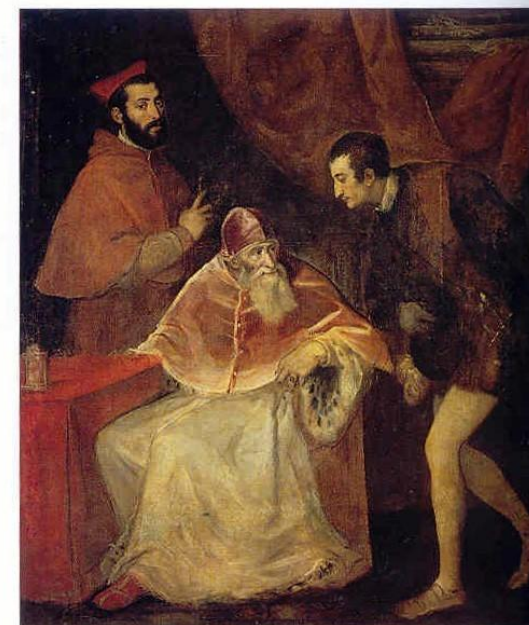
Tizian

1533. Karlo V. ga
imenuje svojim
dvorskim slikarom

Izvanredno harmonična
ostvarenja

**Portret Karla V.sa
psom, 1533., Prado**
Karlo V na konju

Psihološki pronicavi
**Portret pape Pavla
III.s unucima**

340. Titian
Charles V with a Dog, 1533(?)
Canvas, 192 x 111 cm
Museo del Prado, Madrid

Titian's portraits, of friends and royalty alike, were in great demand. His full-length portrait of Emperor Charles V with his dog was not painted from life, but was instead based upon an earlier example by an Austrian artist connected with the Imperial court.

Karlo V.,
1548.

Ticijan

Mučenje Sv. Lovre

Polaganje u grob

Dijana i Akteon

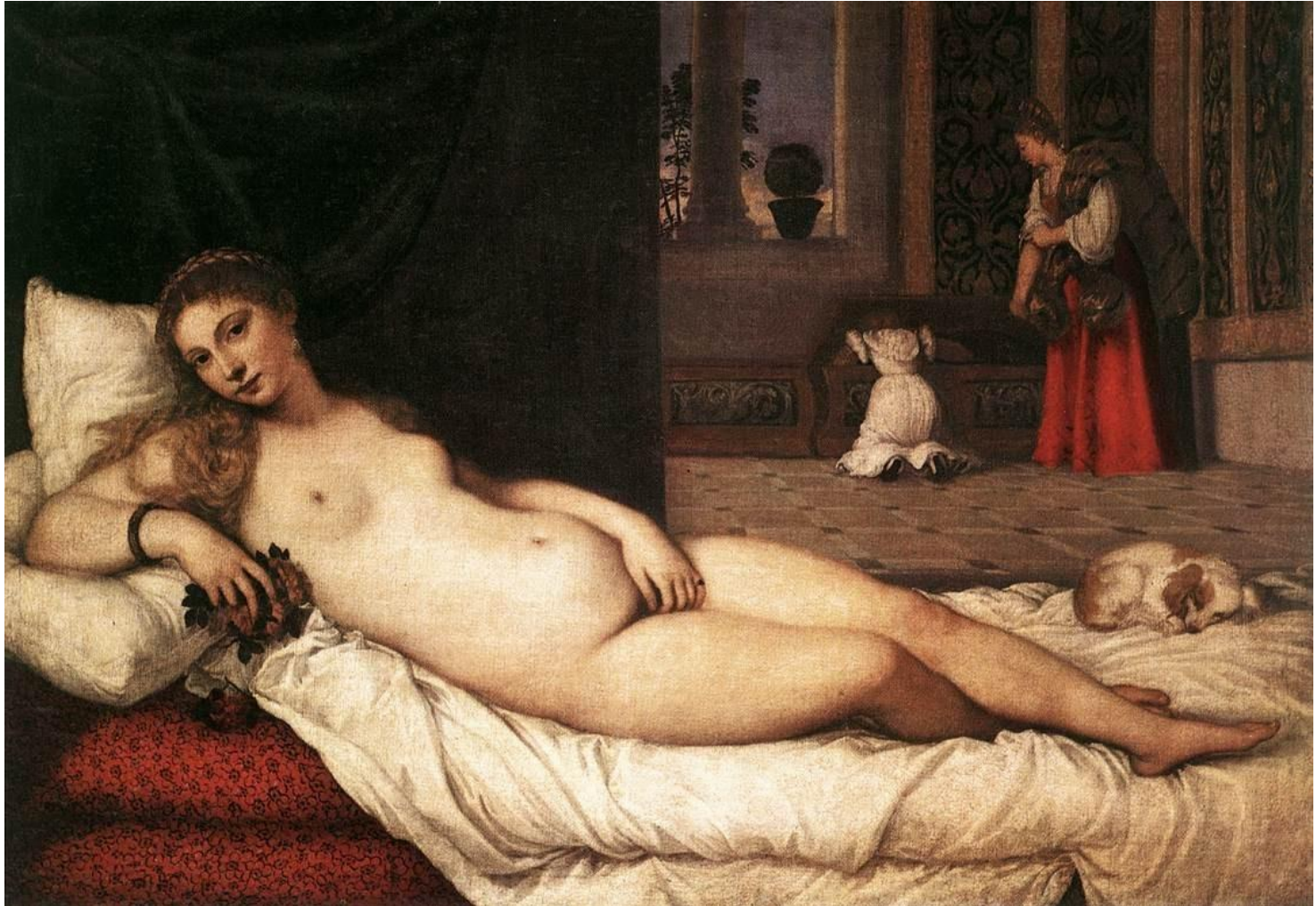
Tizian

- **Venera s ogledalom, 1555.**
- Bogata kosa, frizura ili raspuštena kosa
- Boje pune sjaja
- Senzualna put njegovih lepotica

Tizian

- **Venera Urbinska**
1538., Uffizi
- Vrsno naslikana put
- Senzualnost i putenost
- Harmonično ostvarenje

Tizian

- **Portret Francesca Maria della Rovere, 1538. Uffizi**
- Psiha lika
- Sjaj metala uspješno postignut
- Shvaćanje ljudskog karaktera

Tizian

- **Dužd Andrea Gritti, 1535- 40.**
- Sjajan portretist
- Radi lica i likove koji jasno pokazuju posljedice života
- Psihološka analiza
- Sposobnost tumačenja najrazličitijih i najsloženijih izraza ljudskog duha
- Nema više giorgioneovske idealizacije lika-objektivnost!
- Osjećaj snage i volje za gospodarenjem, moći; ruka ptice grabljivice
- Lakoća slikarskog tkanja

Tizian

- **Marija
Magdalena**
1533. , Pitti
- Tip ženske
ljepote

Tizian

1553-54. Prado
Danaja

Ticijan

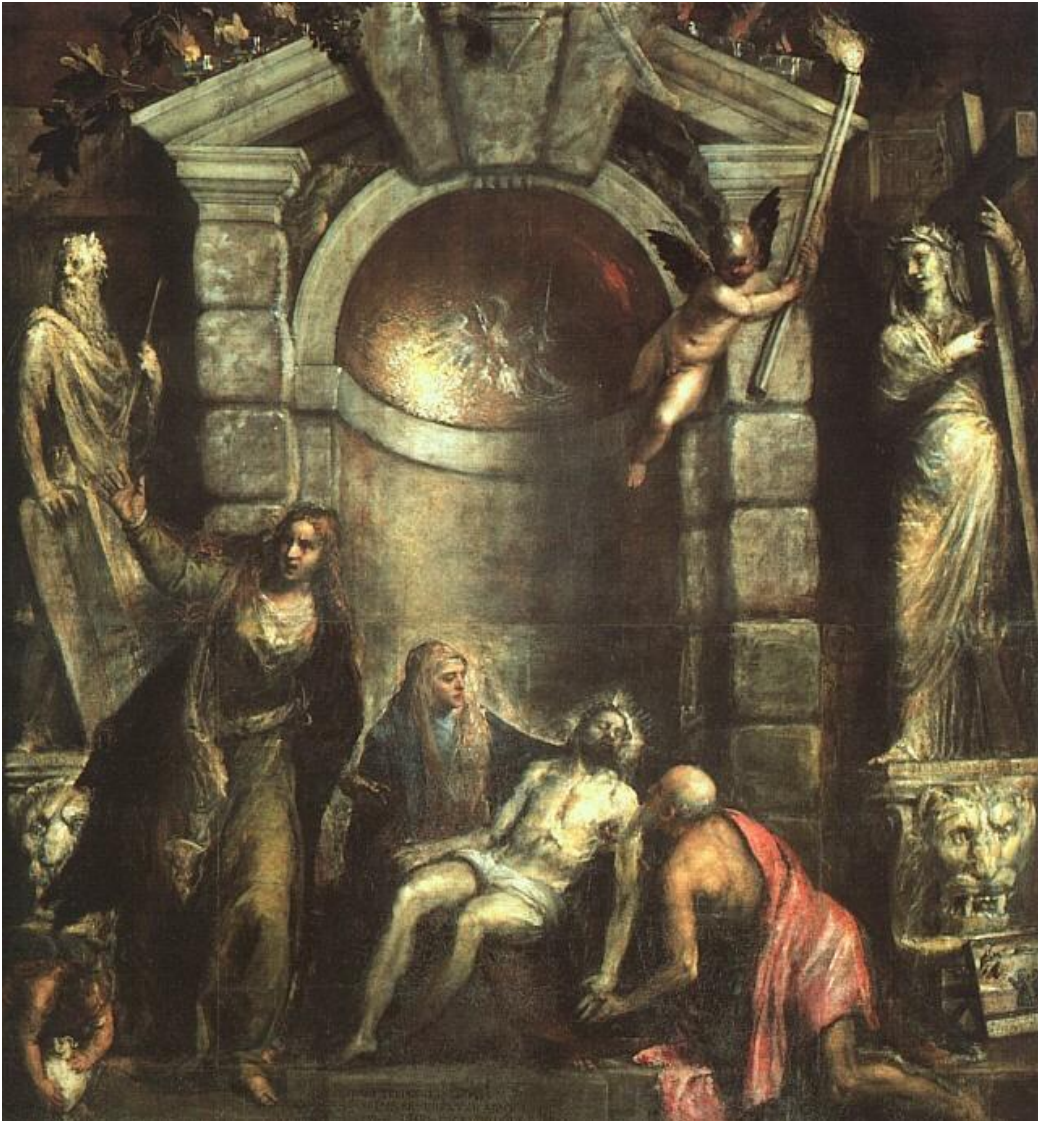
- Venera i Adonis,

Ticijan

Sv. Sebastijan, 1570.

JACOPO TINTORETTO

(1518 -1594.)

Tintoretto

- **Hrist u kući Marije i Marte, 1570-75.**
- U ranom razdoblju pod uticajem Ticijana, čvrsti oblici

1550.

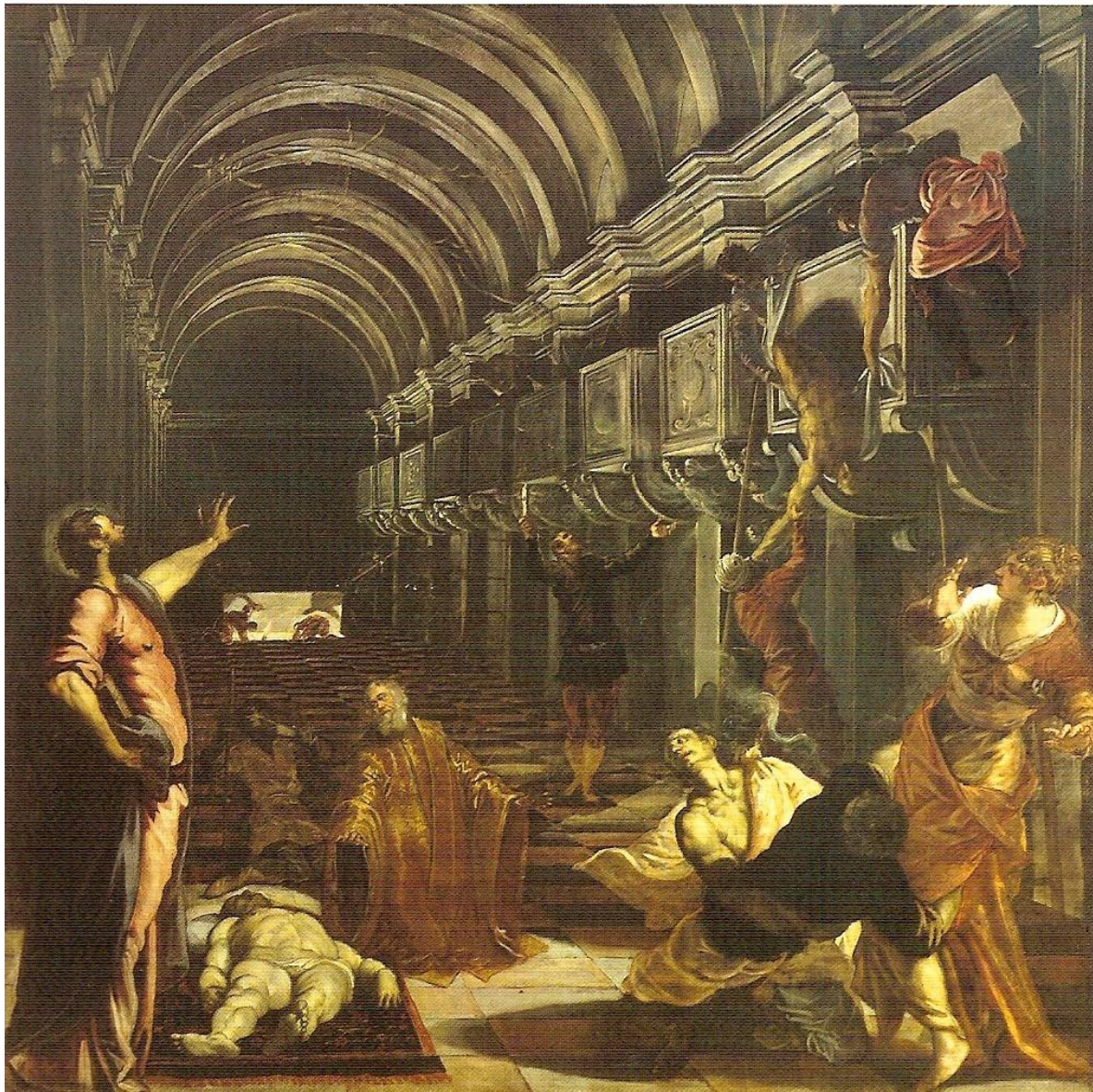

Tintoretto

- **Marija Magdalena, 1582.**
- Atmosfera slična G. Oluji
- Njegovi kasniji radovi imaće neobičnu sklonost da na njima sve “treperi”, raspadanje konture tela, beli potezi četke,...
- Treperavo, nestvarno svetlo

TINTORETTO

- Pronalazak tijela sv. Marka,

1555.

Venera, Arijadna i Baho, 1576.

Hrist pere noge apostolima, 1547.

Portret Vicenza
Morosinija, 1580.

Tintoretto, Raspece, Scuola di San Rocco

Otmica Arsinoe

Tintoretto, Poslednja večera

PAOLO VERONESE

Paolo Caliari
(1528-1588.)

Veronese

- **Hrist i Samaritanka, 1580-82.**
- Uticaj Ticijana
- Iste boje, slične fizionomije

Veronese

- **Pronalazak Mojsija, 1570-75.**
- Venecijanski kolorit

Veronese

- Svadba u Kani, 1568

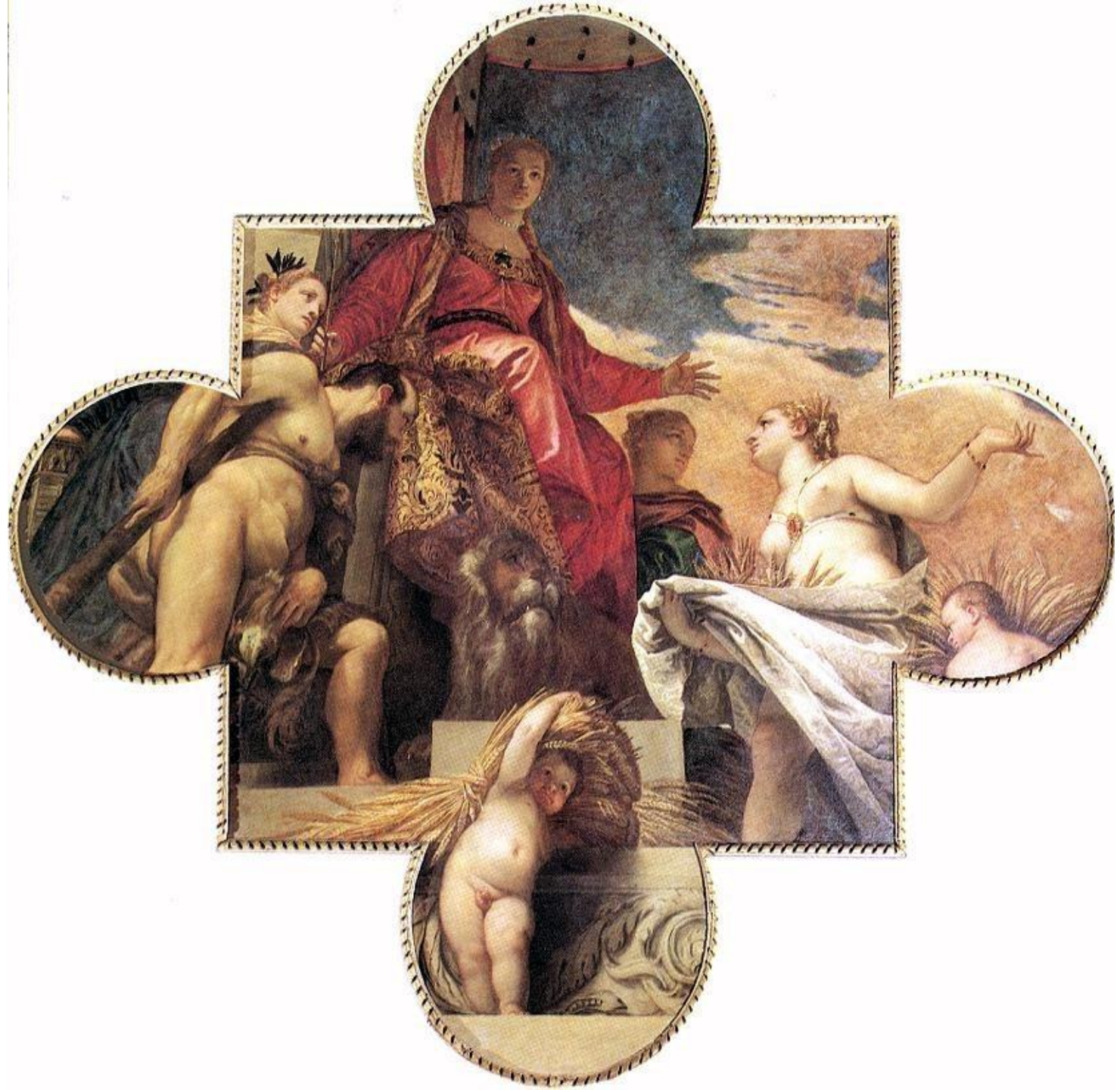

Alegorija mudrosti i
snage

Bitka kod Lepanta, 1572.

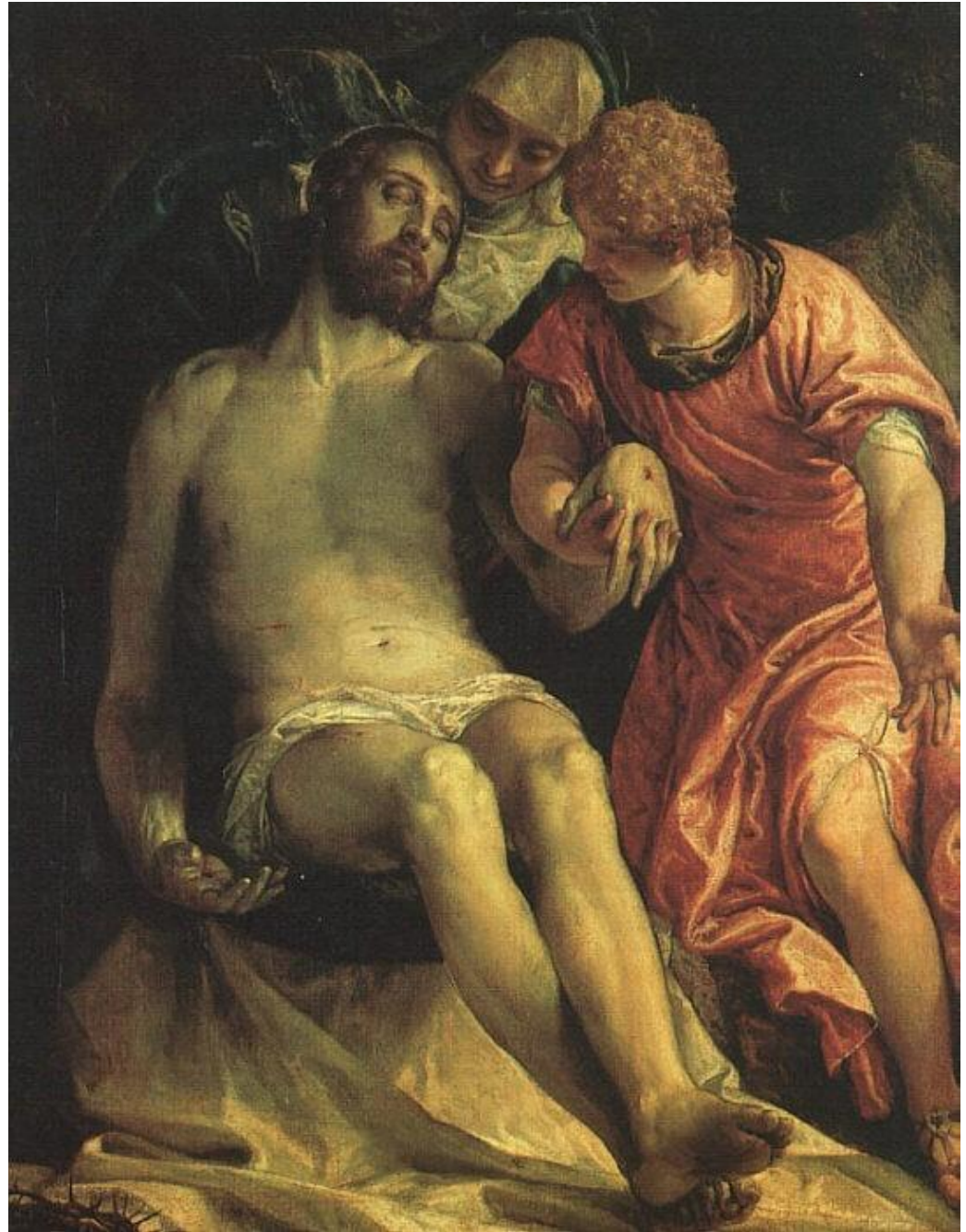
Hrist leči ženu koja krvari, 1565-70.

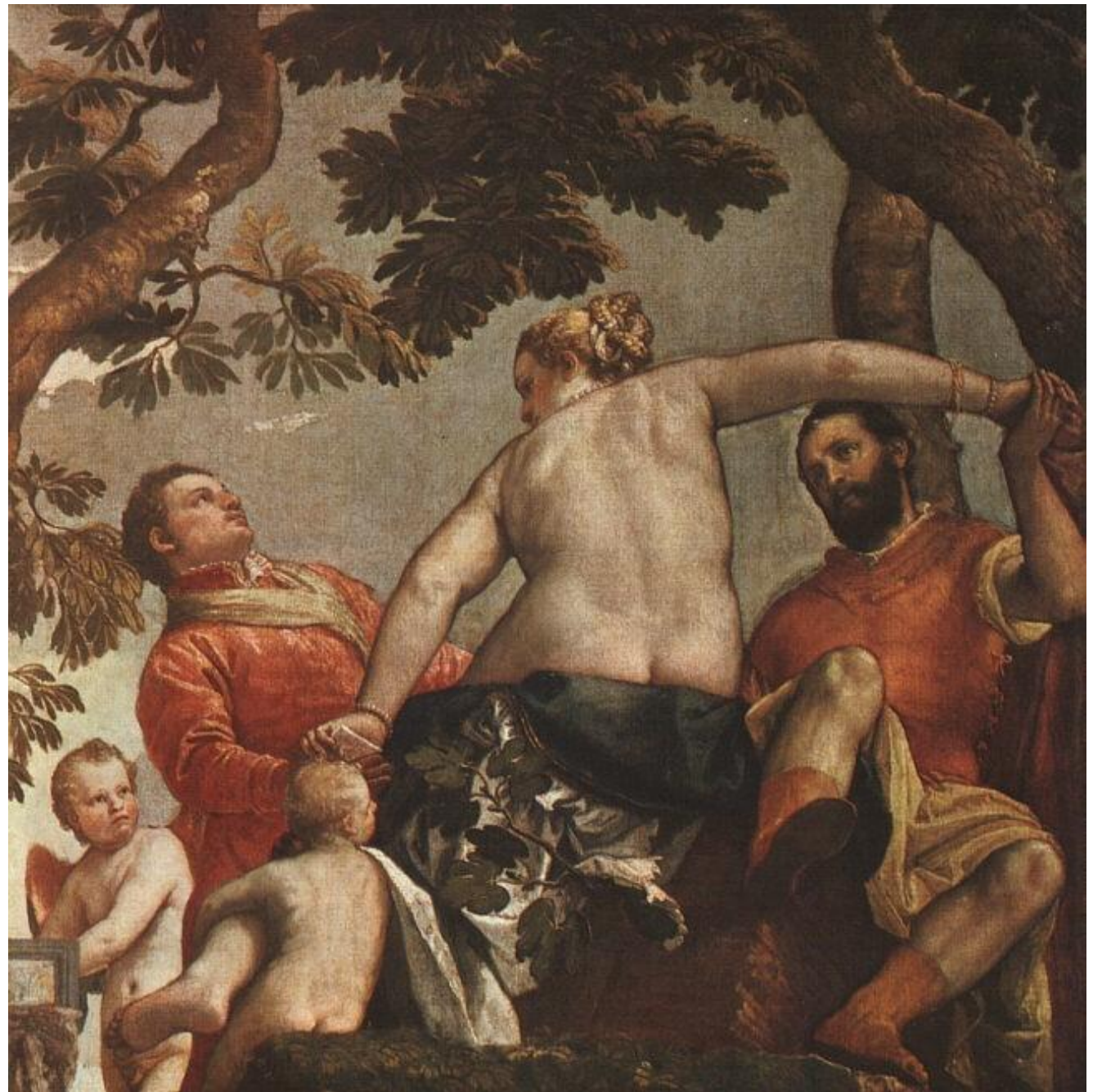
Mars i Venera

Pietà,
1576-82.

Alegorija
ljubavi

Mučenje Sv. Lucije

